19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައި ސަ ސް ކޮމިޓީ ގެ 17 ވަނަ ބައްދަލުވުން
16 މ ރިޗް 2020
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އައު އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)4
ފެށުނު ގަޑި: 15:30

}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ ހުޅުދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބް{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއަދު އެޖެންޑާގައި ދިއުމުގެ ކުރިން ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުންތަކުގެ ތެރެއިން އެބައިން ކަމެއް. ފުރަތަމަ ކަމަކީ
އަޅުގަނޑުމެން ޕީ.ސީ.ބީ އަޅުގަނޑުމެން މިދިޔަ ހަފުތާގައި އެ ވާހަކަ ދަންނަވަން އުޅެފައި ނުދެންނެވި އޮތީ. ޕީ.ސީ.ބީ
ޢައްޔަންކޮށްފައި މަޖިލީހުން މިހާރު ރުޙުންދީ ނިމިފައި ވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ޕީ.ސީ.ބީއާ އެއްވެސް
ވަރަކަށް އޭގެ ފަހުން ބައްދަލެއްނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، މާދަމާ އަޅުގަނޑު ވާނެ މިދިޔަ ހަފުތާގައި އެ ބޭފުޅުންނަށް
ދަންނަވާފައި މި ހަފުތާގައި ބައްދަލުކުރަން. ދެން މާދަމައަށް ނޯޓިސްދީފަ. އެހެންވީމާ، މާދަމާ ގަޑިއެއް ފައިނަލްކުރޭ.
މާދަމާ 2 ޖަހާއިރަށް ޕީ.ސީ.ބީއާ ބައްދަލުކުރުން އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، 2 ޖަހާއިރު މާދަމާ ޕީ.ސީ.ބީއާ ބައްދަލުކުރުން
އިންނާނީ. އަސްލު ޕީ.ސީ.ބީއާ ބައްދަލުކުރަނީ މިހާރު އެ ބޭފުޅުން މާރިޗު މަހުގައި ޢައްޔަންކުރީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ރުހުން ދެވުނީ ވަރަށް ފަހުން. އެހެންވީމާ، ރުހުން ދީފައި މާރިޗު މަހާ މިހާރު އެ ބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތްތަކާއި
ދަތިވަނީ ކޮންކަމެއްތޯ އާއި އެ ބޭފުޅުންނާ އަޅުގަނޑުމެން އެބައޮތް ރިޕޯޓެއް ކުރީގައި ތައްޔާރުކޮށްފައި ފޮނުވާފަ އި
އެތަން ރަނގަޅުކުރަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަ ކަންތައްތައް. އަދި އެކިއެކި ރިޕޯޓްތަކުގައި އެބަހުރި އެ ބޭފުޅުން
ކުރަން އެކިއެކި ކަންތައްތައް ދަންނަވާފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނާ ވަރަށް ކްލޯޒްކޮށް މަސައްކަތް)ރެކޯޑިންގ ގެ
އަޑު ކެނޑިފަ(ތަންކޮޅެއް ޑީޓެއިލްކޮށް ކަންކަމާ މަޝްވަރާކުރެވި ގުޅުން ބަދަހިކުރެވި އެކީ މަސައްކަތްކުރެވޭ ނެ
ގޮތްތަކަކީ ކޮބައިތޯ ބަލައި އެ ބޭފުޅުންނަށް ދަތިވާކަން ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން މިކުރާ މަސައްކަތުގަ އި ވެސް އެ
ބޭފުޅުންގެ އެއްބާރުލުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބި އެ ބޭފުޅުން ކުރާ މަސައްކަތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ
ބޭފުޅުންނަށް އެއްބާރުލުން ދީގެން މި މަސައްކަތްކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެއް ހޯދުން މަޤްޞަދަކީ. އެހެންވީމާ، އެ ބައްދަލުވުން
މާދަން އޮންނާނެ. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައްކަން މި އުޅެނީ ހުރި މައްސަލަތަކުގެ ވާހަކަ.
އަދި ހައްލުކުރާނެ ގޮތްތަކުގެ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ ފަހަރުވީމަ އަޅުގަނޑުމެން ކިހިނެއްތޯ ގެންދާނީ
އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުން ނިންމުން ރަނގަޅު މާދަމާ ދާނީ ކްލޯޒްކޮށްތޯ އޯޕަންކޮށްތޯ. ވަރަށް އޯޕަންކޮށް އަޅުގަނޑު
ބޭނުން އެ ބޭފުޅުންނާ މުޢާމަލާތްކުރަން މާދަމާ. ހުރި ހުރިހާ ދަތިތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގިގެން ތިބެގެން
އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭފުޅުންނާ އެކުގައި މަސައްކަތްކުރެވޭނީ. އެހެންވީމާ، ތި ބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލަށް އެކަމުގައި ގޮތެއް
ނިންމާލަން ބޭނުންވީ މިއަދު އެޖެންޑާއާއެކު. ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މާދަމާ އެ ބޭފުޅުންނާ ބައްދަލުކުރާ އިރުގަ އި ކްލޯޒް ޑޯ ސެޝަނެއް
ގޮތަށް ގެންދަން. އެއީ އެހާ ބޮޑަށް ޕަބްލިކަށް ނ ނިއްޔާމުން މާ ޖަވާބުދާރީކުރުވަނިވި ގޮތަކަށް ނުގެންދާ ގޮތަކަށް

ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑަށް މުޤައްރިރު ގެ ވާހަކައިން ދޭހަވަނީ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ ގޮތަކަށް ގެންދަންޏާމުން ތަންކޮޅެއް
ފްރެންޑްލީ އެންވަޔަރަންމެންޓަކަށް ގެންދަން ކޮންމެހެން ނ ސް ރިޕޯޓަރުން ވައްދައިގެން އެކަން ގެންދަންޖެހޭ ކަމަކަށް
އަޅުގަނޑަނަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ކްލޯޒް ޑޯއެއްގެ ގޮތަށް ގެންދަން ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އި އްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބައޮތްތޯ އިބްރާހީމް ރަޝީދު އެއްޗެއް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިޢުތިރާޟެއް ނެތިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން މާދަމާ އެ
ބޭފުޅުންނާ އެކީ ބާއްވާ ބައްދަލުވުން ކްލޯޒް ޑޯއެއްގެ ގޮތުގަ އި ވީހާ ވެސް އޯޕަންކޮށް މެންބަރުންނަށް ވީވަރަކުން
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުދީ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ގޮތް ހޯދުން އަސްލު ބޭނުންވަނީ. އެހެންވީމާ، އެ މަ އްސަލަ
ރިޔާސަތުން ގެނައިމަ މައްސަލަ ނިމުނީ. ދެން މިއަދު އަޅުގަނޑު... އަޅުގަނޑުމެން އެބައޮތް ހުރިހާ
އެސް.އޯ.އީސްތަކުގެ ރިވިއުއެއް ހަދަން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފަ. ދެން އެބައޮތް އަޅުގަނޑު ޓީ.އޯ.އާރެއް ލިޔެފަ އި
މިހާރު. އަޅުގަނޑު މި ބަހާލަނީ ކޮޕީ. ދެން މީގައި ޕާޓްޓައިމަށް މީހަކު ނަގަނީ. ދެން އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީން ޖެހޭ ކިހާ
ދުވަހެއްކަން ފާސްކުރަން. އެއީ އެއް މަސް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގައި ދެކެވިފައި އޮތީ. އެއް މަސް ތެރޭގަ އި
ނިންމަން. ދެން އެއް މަހުން ނުނިމިއްޖިއްޔާމުން އަޅުގަނޑުމެން ދެ މަހަށް ވެސް ފާސްކުރެވިދާނެ ފާސްކުރާއިރު. ދެން
ސްކޯޕް ފާސްކުރަންޖެހޭ ކޮމިޓީން. ސްކޯޕް އަޅުގަނޑު މި އޮތީ ލިޔެފަ. ދެން މި ބަހާލަނީ ކޮޕީއެއް ހުރިހާ
ބޭފުޅުންނަށް. މުއްދަތާ ބެހޭގޮތުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު
ޝިޔާމް.
ނައިފަރު ދާއި ރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ޤަބ ލުކުރެވެނީ އެއް މަސް ދުވަހުން ފަހަރުގައި ހުރިހާ
އެސް.އޯ.އީސް ނުނިމިދާނެ. ނުނިމޭނެ. އެހެންވީމާ، 2 މަސް ދުވަހަށް އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ މުއްދަތެއް، މުއްދަތަކީ
ދެ މަސް ދުވަސްކަމުގަ އި ކަނޑައަޅަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެ ވުން:
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އި އްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެންނަނީ އެއް މަސް ތެރޭގައި
އެކަން ނުކުރެވިދާނެ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، 32 ހަކަށް އެސް.އޯ.އީ އިންއިރުގަ އި އެއީ ކޮންމެ ދުވަހަކު އެސް.އޯ.އީއެއް
ނިންމުމަކީ އެއީ ފަސޭހަކަމަކަށް ވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ވިދާޅުވި ގޮތަށް އެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބައިންތޯ އިޢުތިރާޟުކުރައްވާ ބޭފުޅެއް؟ ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއް ޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު.
ދިއްދ ދާއިރާ ގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
..ކަމެއް ކުރަން މި އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ހަމަ އޮޑިޓް އޮފީހަށް ދޭވަރުގެ މުއްދަތެއް
އަޅުގަނޑުމެން ދިނީމަކާ އަސްލު ވަގުތު ގޮތުން ބަލާއިރުގަ އި ރަނގަޅުނުވެދާނެ. އެ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ
ފުރަތަމަ އެއް މަސް ދުވަސް ދީފައި ދެން އެ މަސައްކަތުގެ ސްޕީޑަށް ބަލާފައި އިތުރުކުރަން ވެއްޖިއްޔާ ކުރަން.
އެހެންނ ނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެނަށް ހަމަ އޮޑިޓް ރިޕޯޓާ އެކުގައި މުއްދަތެއް ދެވެނީ ހަމަ. ބޭނުންތެރި މިވަނީ އަވަސްކޮ ށް
އެ މީހުންގެ އޮޑިޓެއް ހެދުންތާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑު ނޯޓުކޮށްފައި ހުރި ކަންތައްތައް ކިޔައިދެންތޯ. ތި ބޭފުޅުން މި އުނިކުރަން
ވިޔަސް އިތުރުކުރަން ވި ޔަސް ތި ބޭފުޅުންގެ ވިއު ދެއްވީމަ ރަނގަޅުވާނެ. ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ މަޢުލ މާތު
ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ ފްރޭމް ވޯކެއް އެކުލަވާލައި ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން މިފަދަ ފްރޭމްވޯކެއް
ގާއިމުކުރުން. އެއީ އެއް ކަން. ދެވަނަ އަށް އެއީ އެއަށް ބޭނުންވާ އިންފޮމޭޝަން ހޯދާފައި ކޮމިޓީއަށް ގެނެއްސަ
އެލަބްރޭޓްކުރުން. 3 ވަނަ ކަމަކީ ދައު ލަތުގެ ކުންފުނިތައް ހަ ރުދަނާކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ދިރާސާތައް
ކުރުމާއި އެ ދިރާސާތަކުގެ އަލީގަ އި ކޮމިޓީއަށް މަޝްވަރާ އާއި ލަފާ ދިނުން. ދެން މީގެ ސަބްގެ ކަންތައްތަކުގެ

ގޮތުގައި މި ފާހަގަކުރަނީ ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރި އިދާރާތައް ހިނގަމުންދަނީ ހަރުދަނާ އުސ ލަކުންތޯ
ބެލުމަށް ކުރަންޖެހޭ ދި ރާސާތައްކު ރުން. ދައުލަތުގެ ހި އްސާވާ ކުންފުނިތައް ހިންގުން ހަރުދަނާކުރުމަށް އަޅަންޖެހޭ
ފިޔަވަޅުތައް ދެނެގަނެ އެކަމާ ގުޅޭ ލަފާދިނުން. ދައުލަތުގެ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ ނުވަތަ ވިޔަފާރި އިދާރާތަކުގެ މާލީ
ހާލަތު ދެނެގަނެ ގެއްލުންވަމުންދާ ކުންފުނިތަކާމެދު އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތަކާމެދު ލަފާދިނުން. ދައުލަތުގެ ހިއްސާވާ
ކުންފުނިތައް ދަޢުލަތުގެ ހިއްސާބާ ވިޔަފާ ރި އިދާރާތަކުން ދަ އު ލަތަށް ދައްކާ ހިއްސާގެ ފައި ސާ އިތުރުކުރާނެ ގޮތްތަކެއް
ދެނެގަނެ މާލީގޮތުން ދަ އުލަތަށް ބަރޯސާވާ މިންވަރު ކުޑަކު ރުމަށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކާމެދު މަޝްވަރާކުރުން .
ސަރުކާރު ހިއްސާ ވާ ކުންފުނިތަކުގަ އި ތިބި މުވައްޒަފުންނާ ބެހޭ ރި ވިއުއެއް ހެދުމާ ގުޅޭ ލަފާދިނުމާއި ވަކިވަކި
ކުންފުނިތަކުގެ ޚަރަދުކުރުމަށް އެޅިދާނެ ފިޔަވަޅުތަކަށް ލަފާދިނުން. އެއީ މީގައި ސްކޯޕަކީ އަސްލު، ކުރަންޖެހޭ
މަސައްކަތަކީ. ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! މި އެޖެންޑާގައި ނެތް އައި ޓަމެއް މި އޮތީ އިސްފަސްކޮށްފަ އި ކުރިއަށްގެންދަނީ.
ދައުލަތުގެ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ ނުވަތަ ވިޔަފާރި އިދާ ރާތަކުގެ މާލީ ހާލަތު ދެނެގަތުން. ދެން މީތި އެކޮޅުން އެ
ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހަޅަން މި ވިދާޅުވަނީ އެ ރޭޝިއޯ އެގޮތަށްތޯ ނ ނިއްޔާމުން ލިޔުމެއްގެ ޕެރެގްރާފެއް
އެކަހަލަ ގޮތަކަށްތޯ ވިސްނުންފުޅު ތި ހުރީ މީތީގެ. މާލީ ހާލަތު ދެނެގަނެ ގެއްލުންވަމުންދާ ކުންފުނިތަކާމެދު އަޅާނެ
ފިޔަވަޅުތަކާ މެދުގައި ލަފާދިނުން. އެއީ މިހާރު އެހެން މިސާލަކަށް އަޅާނެ ފިޔަވަޅަކާމެދު ލަފާދިނުން. އެއީ މިހާރު
އެކި ބޭފުޅުންނަށް ލިބިފައި ހުންނަ މަޢުލ މާތުތަކާ އި ދެން އެކި ބޭފުޅުންގެ މީގެ ޑިސްކަރ ކޯޝަރ ނަގާވަރާ މި
އެއްޗެހިތައް ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ތަފާތުވާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެހާ ޓެކްނިކަލް ބޭފުޅުންނަށް ނުވާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ލަފާގެ މައްޗަށް އެއްޗެއް ބުނުމުގެ ނިންމުމެއް ކޮމިޓީން ނިންމިދާނެތޯ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާ ހަކަދެއްކެވުން:
އިސްދ ދާއިރާ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އި އްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ވެސް މި ކަރުދާސް ކިޔާލާފައި މީގެ ބް ލެކިންސްގެ ތެރޭގައި ވަ ރަށް
ގިނަ މަޢުލ މާތު އެއްކުރާ ވާ ހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވަނީ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑަށް މި ބްލެކިންސް ފެންނަ
ގޮތުގައި މެންޑޭޓަށް ބަލާއިރުގައި ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓަކާއި ފައިނޭންޝިއަލް އޮޑިޓެއް ހަދައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މީގެ ރެކޮމަންޑޭޝަނާ ހަމައަށް މި ދެވެނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ޓެކްނިކަލީ ވަރަށް ބައިވަރު ޗެލެންޖަސްތަކު ގެ ވާހަކަ
އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ކޮމިޓީތައް ފެށިގެން ބަލާއިރު. ދެން ތި ބޭފުޅުން އެކްސްޓާނަލް ސޯސްއެއް ހަޔަރކޮށްގެން
ތި މަސައްކަތްތައް ކުރައްވަނީ. ކުރައްވަމުންގެންދަނީ ކަމަށް ވަންޏާ ވެސް ކޮންމެ ކުންފުންޏަކީ ވެ ސް އޭގެ ނޭޗަރގައި
ބިޒްނަސް ތަފާތު ކުންފުންޏެއް އިނގޭތޯ. ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތައް އުފައްދާފައި ހުރި މަޤްޞަދުތައް ވެސް ތަފާތު.
ބައެއް ކުންފުނިތަކަކީ ޢާއްމު ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި އެކުލަވާލާފައި ހުރި ކުންފުނިތަކެއް. އޭގެ މާނައަކީ
ޕްރޮފިޓް އޮރިއެންޓެޑް ކުންފުނިތަކެއް ނ ނޭ. އަނެއްބައި ކުންފުނިތަކަކީ ޒަމާނުއްސުރެން ހަމަ ޕްރޮފިޓް މޭކްކުރަމުން
ގެންދާ އޮރިއެންޓެޑް ކުންފުނިތަކެކޭ. އެހެންވީމާ، ދައުލަތަށް ލިބެންޖެހޭ އާމްދަނީއެއް އެ ކުންފުނިތަކުން ލައްވާ ހޯދުމާ
ނ ނީ ކުންފުނިތަކުގެ ޚަރަދުތައް ކުޑަކުރުމާ ނ ނީކަމަށް ވެއްޖިއްޔާ ފޯ ރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތައް ރަނގަޅުކުރުމަށް
އަޅުގަނޑުމެން މިދޭ ރެކޮމަންޑޭޝަން ވާންޖެހޭނީ ވެލިޑޭޓެޓް ރެކޮމަންޑޭޝަނަށް ވާންޖެހޭނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ
ހުރިހާ ފިގާސްތަކެއް ނެތި ކުންފުނި... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑު ކެނޑިފަ) މަސައްކަތްތަކެއް ގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި
ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުން މި ހުންނަނީ މި މަސައްކަތް ނުކުރާކަށެއްނ ން. ކުރަން އިނގޭތޯ.
އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މި ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު ޕީ.ސީ.ބީގެ ކެޕޭސިޓީއަކީ ކިހާވަރެއްބާއޭ. އެތަނުގެ ކިހާ
މުވައްޒަފުންނެއް އެ މީހުން ގެންގުޅޭބާއޭ. ނ ނީ އެ މީހުންގެ މެންޑޭޓް އެސްކޭޕްކުރުމަށް ޓަކައި އެ މީހުންނަށް
މޭނޭޖަރަލީ އެ މީހުންނަށް ކެޕޭސިޓީ މިހާރު ހުރީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ. ނ ނިއްޔާ މިކަހަލަ ރިވިއުއެއް ނ ނީ ކްރިޑިކަލް
ރިވިއުއެއް އެ މީހުން ލައްވާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރުވަނީ ކަމަށް ވަންޏާމުން އެ މީހުން އިތުރަށް ކެޕޭސިޓީ ބިލްޑްކުރަން
ކިހާވަރެއްގެ އިންވެސްޓްމަންޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހިދާނެބާއޭ. އަޅުގަނޑު މިހެން ހަމަ މި ދަންނަ ވާލީ
އަޅުގަނޑުމެން އެކްސްޓާނަލް ރި ސޯއެއް ބޭނުންކޮށްގެން މި ރިވިއުތައް ކުރިކަމުގައި ވީނަމަވެސް އަޅުގަނޑެއް ނުދެކެން
މި ދެ ދުވަހަކުން ކުންފުންޏެއްގެ ރިވިއުއެއް ހަދާ ނިންމާލެވޭނެ ކަމަކަށެއް އިނގޭތޯ. އަދި މިހާރު ކުންފުނިތަކުގެ ޑާޓާ
ސްޓޯރޭޖްކޮށްފައި ހުރި ގޮތާ މި ހުރިހާ އެއްޗަކަށް ބަލައިފި ކަމަށް ވަންޏާމުން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އެނގެނީ
އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ރެކޮމަންޑޭޝަނަށް ބަލާ އިރުގަ އި ވެސް މިހާރު ވެސް އަދި ބައެއް ކުންފުނިތަކުގައި ދައުލަތުގެ
މާލިއްޔަތު ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑު ކެނޑިފަ) އެ ހުރިހާ ޑާޓާސް އެއްކޮށް
ބަދަލުކޮށްގެން އެ ރެކޮމަންޑޭޝަނަކާ ހަމައަށް ދިއުމަކީ ހަމަ ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތަކަށްވާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ދަންނަވަފާނަން ބައެއް ޑްރާފްޓުތައް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ހަދަން މިއުޅޭ އެއްޗަކީ މަޖިލީހުގެ
ގަވާއިދުގަ އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންޑޭޓުގެ ތެރެއަށް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ބުނެފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއްކުރަން މި
އުޅެނީ. ދެން މިކަން އަޅުގަނޑުމެން ކުރާއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކެޕޭސިޓީ ކިހާވަރެއްތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ
ސެކްރެޓޭރިއޭޓުގެ އެބަހުރި އެނަލިސިސް ހަދައި މި ކަން ކުރުމުގެ ކެޕޭސިޓީ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން އެއްކަލަ މުޅި
ހުރިހާ ކުންފުނިތަކާ އަދި ހުރިހާ ތަނެއް އެކީ އެ ކަންކުރުމަށް ސްޓޭންޑެޑްތަކެއް ކަނޑައަޅަން މީގެ އެކްސްޕާޓަކާ އެކީ
އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ ފުރަތަމަ ފަހަރު މިކަންކުރާތީ އަޅުގަނޑުމެން ސެކްރެޓޭރިއޭޓް އެކަމަށް ޓްރެ އިންކޮށްލަން.
އެއް ފަ ހަރު ހެދީމަ ދެން ކޮންމެ އަހަރަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސެކްރެޓޭރިއޭޓް ލައްވާ މިކަން ކުރެ ވޭނެ. ދެން
އަޅުގަނޑު މި އުޅެނީ އޮޑިޓް ކޮށްފައި ހުރި ޑޭޓާއެއް ނަގާ ކަށްނ ން. ރޯ ޑޭޓާ އެތަނަށް ރެވެނިއު ކިހާވަރެއްތޯ،
ލައިބިލިޓީސް ކިހާވަރެއްތޯ... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑު ކެނޑިފަ) ކޮބައިތޯ ކުންފުނީގެ މެންޑޭޓަކީ. މެންޑޭޓުން ބޭރުގެ
ތެރެއިން ކުރާ ކަމަކީމިއްޔޭ. ބޭރުން ކުރާ ކަމަކީމިއްޔޭ. ކުންފުނި މިހާރު ކުންފުންޏާ ދޭތެރޭ ދަޢުވާކޮށްފައި އެބަހުއްޓޭ
މިވެނިމިވެނި ކަންތައްތަކަށް. މިދަނީ ބަދަލު ހޯދަން ވެސް އެކި ތަންތަނަށް. އެހެންވީމާ، ކޮންމެ އަހަރެއް ނިމޭއިރު
ހުރިހާ ކުންފުންޏެއްގެ ރިވިއު ރިޕޯޓެއް، ސަމަރައިޒް ރިވިއު ރިޕޯޓެއް. ކޮބައިތޯ ސްޓާފް ރޭޝިއޯއަކީ. އެ އެއްޗެހިތައް
ސަމަރައިޒް އެއްޗެއް ހަދާލަން. ހަދާފައި އިނީމަ އެނގޭނެ. އޭރުން އެނގޭނެ ޓޯޓަލް ދައުލަތުގެ އެސް.އޯ.އީސްތަކުގެ
ކިހާވަރެއްތޯ ޓޯޓަލް ދައުލަތުގެ އެސް.އޯ.އީސްތަކުން ރެވެނިއު އޮތީ ކިހާވަރެއްގައިތޯ. ކިހާވަރެއްގެ ޕްރޮފިޓެއްވޭތޯ.
ޕްރޮފިޓްވަނީ ކޮން ކުންފުންޏަކުންތޯ. ގެއްލުންވަނީ ކޮން ކުންފުންޏަކުންތޯ. އަދި ހުރިހާ މީގެ 2 ވައްރަތެއްގެ
ކުންފުނިތައް މި އޮންނަނީ. ޕްރޮފިޓް އޮރިއެންޑެޑް ކުންފުންޏާ އި ސަރވިސް އޮރިއެންޑެޑް ކުންފުންޏާ މި އޮންނަނީ.
އެހެންވީމާ، އޭގެ ސަރވިސްއަށް ކިހާވަރަކަށް އެޗްވީވޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރެކޮމަންޑޭޝަންސްތަކަކީ ކޮބައިތޯ
ކޮންމެ ކުންފުންޏަކާ ބެހޭ ގޮތުން. މިހާރު 2 ދުވަހުން ކުންފުންޏެއްނ ން ނިންމަނީ. މިހާރު މިތަނުން ލިޔާނީ ސިޓީ
އެތަނަށް ބޭނުންވާ އިންފޮމޭޝަން ހޯދަން. ދެން އިންފޮމޭޝަންތައް ގެނައިމަ ދެން އެ ޑޭޓަތައް އެއްކޮށް ހުރިހާ
ކުންފުންޏެއް އެކީ ޕެރަލަލްކޮށް ވޯ ކް ކުރެވިގެންދާނެ. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ކުރެވޭނެ ޓްރާންސިޝަނަލް
ޕީރިއަޑުގައި މިދިޔަ ރި ޔާސީ އިންތިޚާބު ނިންމާފައި ސެޕްޓެމްބަރު 23 ގައި އިންތިޚާބަށްފަހު 1 މަސް ތެރޭގައި
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޓީމަކުން އެ ޓްރާންސިޝަނަލް ޕީރިއަޑުގައި އޮތް އެސް.އޯ.އީސްތަކާއި އޮތް ޚާއްޞަ ޓީމަކުން ހަމަ
އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރިން. އޭރު އެކަމަކު ބައެއް އެސް.އޯ.އީސްތަކުން އިންފޮމޭޝަން ހޯދަން އުނދަގ .
އެކަމަކު އިންފޮމޭޝަން ލިބުނު ތަންތަނުން ހަމަ ޕްރޮޕަލީ ހަމަ ރަނ ގަޅު ރިޕޯޓު ހަދާފައި ހުންނާނެ. އެ ރިޕޯޓު
ސަރުކާރާއި ހިސާބުން އައިސް ސަރުކާރުން ވެސް ސަރުކާރުގެ ބައެއް ނިންމުންތައް ވެސް އެ ރިޕޯޓަށް ބޭސްކޮށްފައި
ނިންމާފައި އޮންނާނީ މިހާރު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު މިތަނުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކޮށްގެން މިތަނުގެ
ސްޓާފުންނާއި އެކީ މި ރިވިއު މާ ޕަރފެކްޓްކޮށް ހެދޭނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި...

(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު
ޝިޔާމް.
ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ވެސް ބުރަވަނީ ހަމަ ހަމަ އިންހައުސްކޮށް މިކަން ކު ރެވޭނެ ގޮތެއް ރޭވުން އިނގޭތޯ. އެއީ
އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީ މިތާނގަ އި އޮންނަހާ ހިނދަކު އަޅުގަނޑު މެން މި މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭނެ. އައުޓްސޯސްކޮށްގެން
ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެ ވިދާނެ. އެކަމަކި އިންހައުސްކޮށް މިކަމަށް ޚާއްޞަ މީހަކު ޓްރެއިންވެފައި ހުރުން އެއީ
އެންމެ މުހިންމު ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ވަކިން ޚާއްޞަކޮށް އެ މަޤާމަށް މީހަކު ނަގަ އިގެން ވިޔަސް
އެކަންކުރުން ވަރަށް މުހިންމު ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ދެން އަސްލުގައި އަޅުގަނޑު ޤަބ ލު ކުރާ ގޮތުގައި...
(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުނފުނިތަކުގެ ބިޒްނަސް ޕްލޭން އާއި ފައިނޭންޝަލް ޕްލޭންއާ
މިކަންތައްތައް. އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑަށް ވިސްނަންޖެހޭނީ ކުންފުނިތައް އެކައުންޓަބަލް ކުރެވޭނެ ޕްރޮސްޕެކްޓިވަކުން
އަޅުގަނޑުމެން މި ރިވިއު ވެއްޖިއްޔާ ރިވިއު ހެދުން ކަންނޭނގޭ އަޅުގަނޑަށް ޤަބ ލުކުރެވެނީ. އެއީ އެކަން
ކުރަންޖެހޭނެ ގޮތް. ދެން މިކަން ކު ރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު 2 މަސްދު ވަހުގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ އިނގޭތޯ.
ދެން މީގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ކުންފުނިތައް، ގާތް ގަނޑަކަށް 32 އެސް.އޯ.އީސް އޮންނައި ރު ޢާއްމުކޮށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އެސް.އޯ.އީސް ކޮމިޓީގައި މައްސަލަ ތަކުގެ ގޮތު ގައި ބޮޑަށް ފެނިފައި ހުރި ކުންފުނިތަކަށް
އިސްކަންދީގެން އަޅުގަނޑުމެން މިކަންކުރުން، މިދެންނެވީ ގިންތިކުރަނީ ނ ން. އެހެންނަމަވެސް، އިސްކަންދީގެން
އަޅުގަނޑުމެން މިކަންކުރުން މުހިންމު ކަމެއް ކަމުގައި އަ ޅުގަނޑު ދެކެނީ. އެގޮތުން ހަމަ މިސާލަކަށް ބޮޑެތި
ކުންފުނިތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޢުލ މާތު ހިއްސާކުރުމުގައި ޖެހިފައިހުރި މައްސަލަތަކާއި މި ހުރިހާ ކަމަކަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް އަ ސްލުގައި އެ ކުންފުނިތައް އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާލުން އެއީ އަޅުގަނޑު ހަމަ އެގޮތަށް
ޕްރޮޕޯސްކުރަން... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ވިދާޅުވިހެ ން މީގައި އެބައުޅޭ އިންއެކްޓިވް ކުންފުނިތައް ވެސް.
އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން އެ ކުންފުނިތައް ނަގައިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޓައިމް ވޭސްޓްކުރުމުގެ ބަދަ ލުގައި
މިދަންނަވާހެން އަޅުގަނޑުމެން ޕްރައޯރިޓީ ދީގެން ނިންމަންޖެހޭ ކުންފުނިތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ލިސްޓުކޮށްގެ ން
އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން ރަނގަޅު ކަމުގައި ދެކެން. ދެން ހަމަ އިންހައުސްކޮށް މިކަންކުރުން އެއީ އަޅުގަނޑު
ބުރަވާ ބުރަވުމަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހަމަ އިންހައުސްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މި ކު ރަނީ އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި ފާހަގަކުރެއްވިހެން
އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޓީމު މިތަނަށް، ޕާޓް ޓައިމް މީހަކު އައިސް މިކޮޅަށް ގައިޑްކޮށްދޭން ޓްރެއިންކޮށްދެނީ

މިކަންކުރާނެ ގޮތް އަސްލު. އެއީ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ޕާޓް ޓައިމަށް 1 މަހަށް މީހަކު ހޯދަން އަޅުގަނޑު
اله
ރެކޮމަންޑްކުރިކަމަކީ. ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދު ވަޙީދު.
ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެން ޤަބ ލުކުރަނީ މިހާރު ކޮމިޓީ މު ޤައްރިރަށް ވަރަށް ބޮޑަށް މިކަން ސާފުވެފައި މިކަން
ކުރެވޭނެ ކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި އިން ޓީ.އާރުގައި ތަންކޮޅެއް ގިނައިން މަޢުލ މާތު ހުރީމަ
ކަންނޭނގޭ މި ބަޙުސް އިތުރަށް މި ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން މި އުޅޭނީ، އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން މި އުޅޭ
ކަންކަން އެހާ އުނދަގުލެއްނެތި ކު ރެވިދާނެ ކަމަށް އެބަބުނޭ. އެއީ ޓްރާންސިޝަންގައި އެކަން ކޮށްފައި އޮތީ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިކަމާއިގެން ކު ރިއަށްދާން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެންމެފަހު ފުރުޞަތު ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީއަށް.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! މިހާރު މީތީގައި ފެންވަރު ނުވަތަ ޝަރުޠުގައި މިއިންނަނީ ޤައުމީ ސަނަދުގެ
އޮނިގަނޑު މާސްޓާސް ލެވެލް ނުވަތަ އެ އަށްވުރެ މަތީ ސަނަދެއް ލިބިފައިވާ ފަރާތަކަށްވުން. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި
ދާއިރާގެ މާސްޓާސްއެއް ނ ނިއްޔާމުން މާސްޓާސް ލެވެލްގެ ސެ ޓްފިކެޓަކުން އެއްވެސް ބޭނުމެއް ނުހިފެހޭނެހެން. ސީދާ
ފައިނޭންޝަލް ދާއިރާއަށް ވާންޖެހޭނެ. ފައިނޭންޝިއަލް އެނަލިސްޓަކަށް ނ ނިއްޔާމުން ޗާޓަރޑް އެކައުންޓެންޓް އޭގެ
މީހަކަށް ވެގެންނ ނީ މިކަމުގައި މި ރޭޝިއޯސްތަކާއި އެއްޗެ ހިތައް ރަނގަޅަށް ދިރާސާކޮށް...)ރެކޯޑިންގގެ އަޑި
ކެނޑިފައި(މުޤައްރިރުގެ ވާހަކަ އިން އަޅުގަނޑަށް ދޭހަވަނީ މެނޭޖްމަންޓް ރިޕޯޓްސްތަކަކަށް ބެލުމަށްފަހު ގޮތްތަކެއް
ނިންމުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާނެ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާއިރުގައި މެނޭޖުމަންޓް
ރިޕޯޓްސް އަށް ރި ލައިކޮށްގެން، އެއީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވި، ކުރިން ފަހަރެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން
ދިރާސާކުރިއި ރުގައި ޕީ.ސީ.ބީން މޯލްޑިވިއަން ނ ނީ އައިލެންޑް އޭވިއޭޝަންގެ ފައިނޭންޝިއަ ލް ރިޕޯޓްސް ހަދާފަ އި
އިންއިރުގައި އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައި އިނީ އެ ބޭފުޅުންގެ އެކުއާޓަރއަށް އަނެއް ކުއާޓަ ރގެ އަދި އެއްބައި ލެވިފައި
އިނުމާ ގުޅިގެންނޭ އެ ކުއާޓަރ ގެ ޕްރޮފިޓަބިލިޓީ ދަށްވެފައި އިނީ. އެހެންވީމާ، އަނެއްހެން ބުނަންޏާމުން
ޢާއްމުގޮތެއްގައި މިކުންފުނިތަކުގެ ހިސާބުތައް ނިމޭއިރުގައި ގޮސް މި ހުންނަނީ އަހަރުތައް ނިމޭއިރުގައި ރަނގަޅަށް މި
އިންނަނީ އެކައުންޓްސްތައް އެއްކޮށް ކޮންމެ ކުއާޓާއެއް ވަކިން ވެސް ރަނގަޅަށް ފައިނޭންސްތައް ނުނިމި މި

ހުންނަނީ. އެހެންވީމާ، ނުހުންނައިރެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން މެނޭޖުމަންޓް ރިޕޯޓްސް ބަލައިގެން އެއަށް ގޮތެއް
ނިންމައިފިއްޔާމުން ފަހުން ނިމޭ އޮޑިޓް ރިޕޯޓާއި މި އޮޑިޓް ރިޕޯޓާ ހުރެދާނެ ފަހަރު ގައި ފަރަގުތަކެއް ހުރެދާނެ.
އެކަމަކު އެއީ އަނެއްހެން މާބޮޑެތި ފަ ރަގުތަކަކަށް ވެސް ނުވެ ދާނެ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ...)ރެކޯޑިންގގެ
އަޑި ކެނޑިފައި(ދިރާސާކޮށްގެން ވެސް ކުންފުނި ހިންގަން ހަރުދަނާ ކުރަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅަންޖެހޭ
ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުމުގެ ގާބި ލުކަން މިކަހަލަ ފަރާތްތަކުގައި ހުންނާނެ. އެ މަޢުލ މާތުތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ދެވޭނެ. އަދި އިތުރަށް މިސާ ލަކަށް ސްޓާފުން ވެއްޖިއްޔާމުން ސްޓާފުންނަކީ މި މަސައްކަތް އެތެރޭގައި ކުރާ ބައެ އްވީ މަ
މެނޭޖުމަންޓުން ހޯދަންޖެހޭ އެކަހަލަ މަޢުލ މާތުތައް ހަމަ ހޯދޭނެ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ މި
ފައިނޭންޝިއަލްސްތައް ޚާއްޞަކޮށް މި ލިކުއިޑިޓީއާ މި އެއްޗެއްސަށް އެ ބޭފުޅުން އޮޕީނިއަން ދޭއިރުގައި
ލަފާދޭއިރުގައި ދޭނީ މެނޭޖުމަންޓު ރިޕޯޓަށް ބައްލަވައިގެންތޯ ނ ނިއްޔާމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ ސޭލްސް ފިގާއަކީ
ވެސް ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް ހަދާ ފިގާސްތަކެއް އެރައިވް ކުރެވޭ ފިގާސްތަކެއް.
އެހެންވީމާ، އެއީ ހަމަ ބޭސިކަލީ އެކޮޅުން މެނޭޖުމަންޓް ރިޕޯޓެއް ނ ނަސް އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ އިންހައުސް
ރިޕޯޓެއް ވިޔަސް އެ ރިޕޯޓަކީ އެއީ ފައިނަލްވެފައި އޮޑިޓްވެފައި އޮތް ރިޕޯޓަކަށް ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ
އަސްލު މި ސުވާލު އަމާޒު މި ކުރަނީ އެއަށްތޯ އަޅުގަނޑުމެން ބަރޯސާކު ރާނީ ނ ނިއްޔާމުން ނިމިފައި ހު ރި އޮޑިޓް
ރިޕޯޓަށްތޯ؟ ދެން އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ މިހެން ދަންނަވާއިރުގައި ވެސް އޮޑިޓް ނުނިމި އެބަހުރިކަން ގޮސް 2 އަހަރު 3
އަހަރުވެފައި ވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރަނގަޅު އޮޕީނިއަނެއް ހޯދުމަށް ޓަކައި 3 އަހަރު
މަޑުކުރަންޖެހުމަކީ އެއީ ވެސް ވެގެންވާނެ ކަމެއް ނ ން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އޮޑިޓް... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން އަތަކަށް އެ ބޭފުޅުންނެއް ނުފޮނުވާނެ އެ ބޭފުޅުން ގެ
ރެވެނިއުއަކީ މިހާވަރޭ ކިޔާފައި އެ ބޭފުޅުން އަތުގައި ނެތް އެއްޗެއް. މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭފުޅުންނަށް
ދެންނެވީ އެ ބޭފުޅުންގެ ރެވެނިއު ކިހާވަރެއްތޯ މިދިޔަ އަހަ ރުގެ އެކްސްޕެންޑިޗަ ރ ކިހާވަ ރެއްތޯ. އެ ޑީޓެއިލްސް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިނީމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނެ އޮޑިޓެޑް ފައިނޭންޝިއަލް ރިޕޯޓެއް ނ ން އަޅުގަނޑުމެން
ހޯދަން މި އުޅެނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިވިއު އެއް. އަޅުގަނޑު އެއްޗެއް ދައްކާލަންވެގެން މިއުޅެނީ އަސް ލު ތި
ބޭފުޅުންނަށް އިނގޭތޯ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މިއީ ރިޔާސަތުން ހުށަހެޅި... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ތުލުސްދ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
ތުލުސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ވެސް ފުރަތަމަ ދަންނަވާލަން އުޅުނީ ސުވާލެއް، އިންޑިޕެންޑެންޓް
ކޮންސަލްޓެންޓެއް ހޯދާ ވާ ހަކަ މީގައި އެބަ އޮތް. އޭގެ ފެންވަރު ނުވަތަ ޝަރުޠު، އެ ވާހަކަ ދައްކަވައިފި އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ޙުސައިން. ދެން އަޅުގަނޑު ދެވަނަ ސުވާލެއްކޮށްލަން ބޭނުންވީ ހަމަ އިންޑިޕެންޑެންޓް ކޮންސަލްޓެންޓެއް
އަޅުގަނޑުމެން ހަޔަރކުރަނީތޯ ނ ނީ ދައުލަތުގެ ކޮންމެވެސް މުއައްސަސާއެއްގެ އެހީތެރިކަމާއިއެކު ކޮންސަލްޓެންޓެއް
މިވަގުތު ހޯދާނީތޯ؟ އެއީ ޚަރަދު ވެސް ކުޑަކުރަމުން ދާންޖެހޭ ވަގުތަކަށްވާތީ އަޅުގަނޑު މި ސުވާލު އުފައްދާލަ ން
ބޭނުންވީ. (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ދެ ބަޔަކަށް ބެހިފަ. އެއީ ޚިދުމަތް ދޭ ކުންފުނިތަކާ އި ވިޔަފާރި
ކުންފުނިތަކާ. ޚިދުމަތް ދޭ ކުންފުނިތަކަކީ ހަމަ ސީދާ ސަރުކާރުން ސަބްސިޑީސް ދީގެން އެކަންކުރާ ކުންފުނިތަކެއް.
ދެން ވިޔަފާރި ކުންފުނިތައް ބެހިގެން މިވަނީ ދެބަޔަކަށް. އެއީ ސަރުކާ ރު % 100 ހިއްސާ ވާ ކުންފުނިތަކާއި އަދި
ސަރުކާރާ އި ޕްރައިވެޓް ކޮންމެވެސް އެހެން ވިޔަފާރިއަކާ އެއްކޮށް ކުރިއަށްގެންދާ ކުންފުނިތައް. ދެން އަޅުގަނޑަށް
މިހާރަކަށް އައިސް ވަރަށްބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވެނީ ވިޔަފާރި ކުންފުނިތަކުން އެންމެ ގިނަ ޑިވިޑެންޑް ދައުލަތަށް ދައްކާ
ކުންފުންޏަކަށް ވާދަކުރުމުގެ ރ ޙު ނެތިގެންގޮސް މިހާރު ވިޔަފާރި ކުންފުނިތަކުން އެއް ކުންފުން ޏަކާ އަނެއް
ކުންފުންޏަކާ މި ވާދަކުރަނީ އެންމެ ބޮޑު ސަބްސިޑީސްއެއް ދައުލަތުން އަތުލައިގަންނަ ކުންފުންޏަކަށް ވުމަށޭ. އެއީ
އެއްގޮތަކަށް ވެސް ރަނގަޅު ވިސްނުމެއް ނ ނޭ. އެ ވިސްނުން ފުރަތަމަ ކުންފުނިތަކަށް ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން
އެބަ އަންގަންޖެހޭ. އެއީ ކޮންމެ ކުންފުންޏަކުން ވެސް ވިސްނަންވީ ތިމަންމެންނަކީ، މި ކުންފުންޏަ ކީ ދައުލަތަށް
މިއަހަރު އެންމެ ބޮޑު ޑިވިޑެންޑެއް ދައްކާ ކުންފުންޏަށް ވުމަށް. ދެން އަދި ސަބްސިޑީސް ދޭ ދިނުމުގައި އަޅުގަނޑު
ހަމަ ވަރަށް ފާހަ ގަކޮށްލަން ދިވެ ހިރާއްޖެގައި މި ސަބްސިޑީސް ކުންފުނިތަކަށް ދޭ ދިނުން ބަދަލުކުރަންޖެހި އްޖެ ޙާލަތު
އައިސްފި ކަމަށް. އެއީ ސަބްސިޑީ ދޭއިރު އަޅުގަނޑުމެން މި ދެނީ ޖެނެރަލީ ހަމަ ކުންފުންޏަށް ބަލާފައި ބޮޑު އެއް
ސަބްސިޑީސް. އެއީ މިސާލަކަށް ސްޓެލްކޯ އަށް ބަލައިފިއްޔާ މާލޭ ސަރަޙައްދުގައި ފައިދާ ވިޔަސް މާލޭ ސަރަޙައްދު
ވެސް ހިމަނައިގެން ތެޔޮ ލީޓަރަކަށް 3 ރުފިޔާ ކަންނޭނގޭ މި ދޭކަމަށްވަނީ. އެހެންވީމާ، ގެއްލުން ވާ ދިމަދިމާލަށް
ސަބްސިޑައިޒް ކޮށްފައި ގެއްލުންނުވާ ތަންތަނަށް ސަބްސިޑީސް ނުދޭކަހަލަ އުސ ލެއް އެބަޖެހޭ ހަމަޖައްސަން ފެނަކަ
ސްޓެލްކޯ ތަންތަނަށް ވެސް. އޭރުން ކަންނޭނގޭ މި ކުންފުނިތައް ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެން މިބޭނުންވާ ގޮތަށް
ހިނގާދުވަހެއް ފެންނާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތެންކިއު. އެހެންވީމާ، ޓީވާރުން ޙުސައިން އެ ހުށަހެޅުއްވި... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ފެނި ވަޑައިގަންނަވާ
ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން. އާދެ! ޕާޓް ޓައިމް. އިޢުތި ރާޟުކުރައްވާ ބޭފުޅަކު އެބައިންތޯ؟ އާދެ! އެހެންވީމާ،
އެގޮތަށް ފާސްވީ. ނިމުނީ. ދެން އިނީ މިތަނަށް މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އި އްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު

ކުރީގައި ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް މައްސަލައެއް. އެއީ އެސް.ޓީ.އޯ ފާމަސީން މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާ މެޑިކަލް
ކޮންސިއުމަބަލް ވިއްކަމުންދާކަމު ގެ މަޢުލ މާތު ލިބެމުންދާތީ އެ މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަ. ދެން
އެ މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ހޯދި ހޯދުންތަކުން ލިބިފައި ވާ މަޢުލ މާތު ވާނީ ކޮމިޓީއާ
ހިއްސާކުރެވިފަ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ފައިލުކޮޅުގައިވާނެ މިކަމާ ގުޅިގެން. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާ
މަޢުލ މާތަކީ އެސް.ޓީ.އޯ އިން މިގެންނަ ބޭސްތަކުގެ ތެ ރެއިން އެޓޯކޯ 40 މިލިގްރާމްގެ އެއީ އަޅުގަނޑަށް އެ ބޭފުޅުން
ބޭސް އެބަހުރި ގެނެސްފައި 2016 ވަނަ އަހަރު. 2016 ވަނަ އަހަރު މި ބޭސް ގެނެސްފައި މީތި އެހާވަރަކަށް
ނުވިކިހުރީ މުއްދަތު ހަމަވެފައި އެ ބޭފުޅުންގެ ގުދަނުގައި. ދެން އެ ބޭފުޅުން އެ ބޭސް ނައްތާލަން އުސ ލެއް އޮވޭ. މި
މުއްދަތު ހަމަވާ ބޭސްތައް ނަގާ ގެންގުޅޭނެ އުސ ލެއް އޮވޭ. އެ އުސ ލުގެ ދަށުން އެކަން ކޮށްފައިވަނީ.
އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނު މަޢުލ މާތަށް ބެލިއިރު މީގައި ދިމާވެފައިވާ ގޮތަކީ 40 މިލިގްރާމު...
(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ނުވިކި، އެއީ އަލަށް ގެނައި އެއްޗެއް. ނުވިކި ސްޓޮކުގައި ހުރެ އެކްސްޕަޔާ ވެގެން
ގިނަ އެ އްޗެހި ދިޔައީ. ވެފައި އިންދާ އަނެއްކާ ޑިސެންބަރު 2018 ގައި އަނެއްކާ އޭގެ 1.1 މިލިއަން ބޭސް
އޯޑަރުކުރީ. އެހެންވީމާ، އެއީ މީގެ ތެރެއިން މައްސަލައަކަށް ފާހަގަކުރެވުނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރެކޯޑަކުން އަދި
އެސް.ޓީ.އޯ އިން ފޮނުވާފައި ހުރި މަޢުލ މާތަކުން އެހާބޮޑަށް ސާފުވެފައި ނެތް ފެންނާކަށެއް އެކްސްޕަޔަރ ވެފައި ހުރި
ބޭސް ވިއްކިކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ބޭފުޅުން ގުދަނުގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި އަޅުގަނޑުމެން މަޢުލ މާތު ބެލިއިރު
އޭގެ އެއްބައި ބޭސްތައް. ދެން އޭގެ ސަބަބެއް ކަމަށް އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައި އިނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޢުލ މާތު
ދީފައި އިނީ އެއީ އެހާ ގިނަ ބޭސް އެކްސްޕަޔަ ރވެފައި އިނީމަ އެ ސަޕްލަޔަރާ ވާހަކަދައްކައިގެން އެއަށް އެހެން
ޑިސްކައުންޓެއް ނ ނީ ބޭސް ބަދަ ލުކޮށް އެހެން ގޮތެއްވޭތޯ ބެލުމަށް ޓަކައި އޭތި ޑިސްކާޑްނުކޮށް ހުރީ ކަމަށް.
އެހެންވެގެން ބަހައްޓާފައި ހުރީ. އެ ބޭފުޅުން ވިއްކި ކަ މަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނެތް އެއްވެސް ރިކޯޑަކު ން
ފެންނާކަށް... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ދެން ނުވިކޭ ބޭސް އޯޑަރުކޮށްފައި އިން މައްސަލަ. 40 މިލިގްރާމް .
އާދެ! އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ ޓެބްލެޓް އަނެއްކާ އޯޑަރުކޮށްފައި އިނީ. އެ އޯޑަރު
ކޮށްފައި އިނީ، ފުރަތަމަ އޯޑަރުކޮށްފައި އިނީ މެއި މަހު 27 ވަނަ ދުވަހު. އެއީ 2016 އަހަރު. ޑައިރެކްޓް
އިމްޕޯޓެއް. ބޭރުން ގެނެސްފައި އިން އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ، ހަމަ ނުވިކޭ ބޭސް އަނެއްކާ ހަމަ އޯޑަރުކޮށްފައި މި
އިންނަނީ 13 ޑިސެމްބަރ 2018 ގައި. އެއީ ހަމަ އެ އް މިލިއަން އެއްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ދެހާސް ފައްސަތޭކަ
ޓެބްލެޓަށް. ތި ބޭފުޅުންގެ ފައިކޮޅުގައި މި މަޢުލ މާތުތައް ވާނެ. އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މައްސަލައެއް
ކަމުގައި މިހާރު މިކަމުގެ ތެރެއިން ފާހަގަވެފައި އޮތް ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މިއަށް މިއަދު ގޮތެއް ނިންމީމަ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން ގޮތްތަކެއް ނިންމުން. ހަމަ ސޭޕް ސަޕްލަޔަރ އަތުން. އާދެ! ފޭދ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު.

ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް މި ފާހަގަކުރެވެނީ ލިބިފައި ހުރި މަޢުލ މާތަށް ބަލާއިރުގައި ރާއްޖޭގެ މާކެޓު ގައި ނުވިކޭ، ރާއްޖޭގެ
ޑޮކްޓަރުން ބޭނުންނުކުރާ، ރާއްޖޭގައި ބަލިމީހަކަށް ނުދެވޭ ބޭހެއް ގެނެސްގެން ސްޓްކޮގައި އެތައް އެތައް މިލިއަން
ގުޅައެއް ހުއްޓާމެ އަނެއްކާ ދެވަނަ އޯޑަރެއް ޖަ ހައި މި އެއްޗެ ހިތައް ގެނެސް ގުދަންކޮށްގެން މީގެން މި އޮތީ ނާޖާއިޒު
މަންފާތަކެއް ނަގާފަ. އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ މި މައްސަލަ މިއީ ހަމަ ޖިނާޢީ ބޮޑު ކުށެއް ގެ ގޮތުގައި މި
މައްސަލަ ބަލަންޖެހޭ ކަމަށް. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލަ ބެލުމަށް ޓަކައި ދިވެހިރާ އްޖޭގެ ފުލުހުންގެ އިދާރާއަށް
ހުށަހަޅައިގެން މި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ހުސްނުވެ ހުރި ނުވިކޭ ބޭސްތަކެއް އަނބުރާ ގެނައުމުގައި ކޮރަޕްޝަނަށް
މަގުފަހިވާ ކަންތައްތަކެއް މީގަ އި ހިނގައިފާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ
ވިދާޅުވި ފަދައިން ޤަބ ލުކުރެވޭ. އެހެންނަމަވެސް، ކުންފުނީގެ ހަމަ އެންމެ ބޭފުޅަކަށް މިކަމުގެ ބާރު ލިބިގެން ކޮށްފައި
އިންނަ ކަމެއްތޯ ކިހިނެއްތޯ އަސްލު މީތީގައި މި އެޕްރ ވަލް ޕްރޮސެސް ގޮސްފައި އިނީ އެ ކަންތަ އްތައް ރަނގަޅަށް
ބެލުމަށްފަހު މިކަމުގައި އިހުމާލުވެފައިވާ ފަރާތްތަކަށް މިހާހިސާބަށް އަޅާފައި ހުރީ ކޮންކޮން ފިޔަވަޅުތަކެއްތޯ އާއި
ކޮންކޮން ކަމެއްތޯ މި ކަންތައްތައް ހަރުދަނާކުރުމަށް ޓަކައި، އިތުރަށް މިފަދަ ކަމެއް ތަކުރާރުވިޔަ ނުދިނުމަށް ޓަކައި
އެސް.ޓީ.އޯއިން ކޮށްފައި ހުރީ ކޮންކަމެއްތޯ އެސް.ޓީ.އޯއިން ސާފުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ދެން މިފަދަ
ފަރާތްތަކުން އިހުމާލުވެފައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅަކާއި ފިޔަވަޅެއް ނާޅަންޏާ ނާޅާ ހުރީ ކީއްވެގެންތޯއާ
މިހާހިސާބަށް އަ އިއިރުގައި. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާ ހަކަދެއްކެވުން:
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އެސް.ޓީ.އޯއިން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީގައި އަދި ރިޕޯޓުގަ އި ވެސް ފާހަގަކުރައްވާފައިވޭ
2017 ،2016 ވަނަ އަހަރުގަ އި ރާއްޖޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގަ ބޭސްފިހާރަތައް ހެދުމަށް ޓަކައި ރާއްޖެ އެތެރެކުރި
ވަރަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ ބޭސް. އެއީ ބޭސްތައް އެބަހުރި މި ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ބައެއް ޑޮކްޓަރުން
ބަދަލުވުމާ އެއްކޮށް ބޭސް ބަދަލުވޭ. ދެން ބޭސް ބަދަލުވެފައި އަންނަންޖެހޭ ބޭހެއް ވެސް ނޭނގޭ ކަމަށް ރިޕޯޓުގައި
އެބަ ބުނޭ. އަދި ރިޕޯޓުގައި އެއް ނުކުތާއަކަށް ނުވިކޭ ބޭ ހާއި މުއްދަތު ހަމަވާ ބޭސްތައް ދުރާލާ ދެނެގަތުމަށް
އެސް.ޓީ.އޯގެ އިންވެންޓްރީ މެނޭޖުމަންޓު ސިސްޓަމް ތެރެއިން ދެނެގަނެވޭނެ ގޮތް ބެޗް މެނޭޖުކުރަން އޮތީ
ހަމަޖެހިފައެވެ. އޭރު އިންވެންޓްރީ ސިސްޓަމް ތެރޭގައި ނެތްކަމަށް މީގައި މި ފާހަގަކުރަނީ އެކްސްޕަޔަރ ވާ
އެއްޗެއްސާއި ދެން ސްޓޮކްގައި ހުންނަ އެއްޗެއްސާ ބެލޭނެ ގޮތް ވެސް ނުހުންނަ ކަމަށް މީގައި އެބަ ބުނޭ. މި
ނުކުތާގައި މި ފާހަގަކުރަނީ ނުވިކޭ ބޭހާއި މުއްދަތު ހަމަވާ ބޭސްތައް ދުރާލާ ދެނަގަތުމަށް، ނުވިކޭ ބޭހާއި މުއްދަތު
ހަމަވާ ބޭސް ވެސް ދުރާލާ ދެނެގަނެވޭނެ މެކޭނިޒަމެއް ނެތް ކަމަށް. ދެން ރާއްޖޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި ބޭސްފިހާރަ
ހަދައިގެން އެ ބޭސްފިހާރަތަކަށް ފޮނުވި ބޭހުގެ ތެރޭގައި ވެސް އެ ތަފާތު ނުގުޅޭ ބޭސްތައް އެ ގެނެސްފައި ވަނީ
ޑޮކްޓަރުން ބަދަލުވާތީވެއޭ. އެ ބަދަލުވާ ފަހަރުގައި ޑޮކްޓަރުން ބޭނުންވެގެން އެ ބޭސް ބަދަލުވާކަމަށް. އެ ހެންވީމާ،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢާއްމު ޞިއްޙަތަށް އެންމެ ރައްކާތެރިކަމެއް މި ލިބެނީ ބޭހުގެ ތެރެއިން. އެ ބޭފުޅުން ސަރުކާރުގެ
އޭރުގައި ހިންގާފައި އޮތް ކުންފުނިން މި ބުނަނީ ތިމަންނަމެންނަށް ނޭނގެއޭ ނިޒާމުގެ ތެރެއިން އެކްސްޕަޔަރވާ
ބޭހެއް. އިންވެންޓްރީއެއް ބެލޭނެ ގޮތެއް ނެތޭ. އެހެންވީމާ، އެކަންތައް މިހާރު ފަށައިފިއޭ. މި ރާއްޖޭގައި މި ދަ އުލަތް
ހިނގާތާ ވަރަށް... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) މީހުން މެރުންފަދަ ކަމެއް އެއީ. އެއީ ޢާ އްމު ޞިއްޙަތާއި
ޑަބްލިއު.އެޗް.އޯ އާއި ރާއްޖޭގެ މުޢާހަދާތަކާ ވެސް ޚި ލާފުކަމެއް. އެހެންވީމާ، މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ޚިޔާނާތެއް ނުވަތަ
އިހުމާލެއް މި އޮތީ ވެފަ. ވަރަށް ބޮޑު އިހުމާލެއް ވެފަ އި މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، މި ތަންކޮޅެއް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި
ރިޕޯޓު ހަމަ އެހެން މެންބަރުން ވެސް ހަމަ ބައްލަވާލައްވަންޖެހޭނެހެން. މީގައި އެބަހުރި ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަ އް
ފާހަގަކޮށްފައި މި ރިޕޯޓުގައި. ދެން އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތޮއްޑ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޝިޔާން.
ތޮއްޑ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޝިޔާން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ ޙަޤީޤަތުގައި މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައްސަލަ
ހުށަހެޅިއިރުގައި ދެން އަޅުގަނޑުމެން އޭރު ކުރި ދިރާސާތަކުން އެނގުނު އެއްޗަކީ އެސް.ޓީ.އޯ މެޑިކަލްސްގަ އި ހުރޭ

މިކަމަށް ޚާއްޞަކޮށް ނަގާފައި ހުންނަ މު ވައްޒަފުން ކޮންޓެކްޓް އުސ ލުން. އޭނަގެ އެ ކޮމޮޝަނާއި ހުރިހާ ކަމަކަށް
ޚަރަދުކުރަނީ އެސް.ޓީ.އޯއިން ވަކި ތަނެއް ކުއްޔަށް ހިފައިގެން. ލޭބަރ ކުއާޓާއަކު ނ ން. ވަކިން ތަނެއް ކުއްޔަށް
ހިފައިގެން އޭރުގައި ވަކިން އޭނައަށް އެކޮމޮޑޭޝަން ފައިސާދީގެން ބޮޑު މުސާރަދީގެން މިކަން ކުރަނީ. ދެން މުޅި
މައްސަލައަށް ބަލާއިރުގައި މި އޮންނަނީ ޑޮކްޓަރުންނާއި ވަރަށް ބޮޑަށް ގުޅި ބޭރުގައި މިކަން ކުރާ ކުންފުންޏާ ވަރަށް
ބޮޑަށް ގުޅި މި ހުރިހާ ކަމެއް ހިނގާފައި މި އޮތީ. ދެން ހަމަ އޭރު ވެސް ތަކުރާރުކޮށް މި ބޭހަކީ ނުވިކޭ ބޭހެއްކަމާއި
މުއްދަތު ހަމަވެފައި ހުރި އެއްޗެހިކަމާއި އެނގިހުރެ ތަކުރާރުކޮށް މިކަން މި ކުރަނީ މީގައި ކޮންމެވެސް ކަހަލަ
ކަންތައްތަކެއް ހުރީމަ. އެހެންވީމާ، ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން އެބަ އެނގޭ މިއީ އިހުމާލެއްކަން. ހަމަ ގަސްދުގަ އި އެނގިހުރެ
ކޮށްފައި އޮތް ބޮޑު އިހުމާލަކަށްވާތީ، މިކަމުގައި އޭރުގައި މެޑިކަލްސްގެ ވެރިންނަށް ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަށް ވެސް
މިކަންކަން... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) އެ ވިދާޅުވާ ބޭހެއް. އެހެންވީމާ، މި ލިސްޓަށް އޭތި މި ނާރަނީ
ކީއްވެގެންތޯ. މި ފަހުން ގެނައި ސްޓޮކްގަ އި ވެސް ހަމަ އެހުރީ. މިހާރު ކީއްވެތޯ އޭތި ނެތީ. މިއީ ވެސް
އަޅުގަނޑުމެން ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްކަމަށް ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ. އަދި އަޅުގަނޑު ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު އެ ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވި ސިޓީއެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެންނެވިން ވޭތުވެދިޔަ ފަސް އަހަރުގެ 2017 ،2016 އަދި
2018 ހިމެނޭ ގޮތަށް އެސް.ޓީ.އޯއިން ގަނެފައިވާ ބޭސްތަކުގެ ތަފްސީލު ކޮންމެ މަހަކު އަދި ކޮންމެ ޝިޕްމަންޓަކުން
ނައްތާލައްވާ ޖުމްލަ އަދަދެއް އެނގޭނެ ގޮތަށް. ދެން އޭގެ ޖަވާބުގައި އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައިވަނީ ދެވަނަ
ޕޮއިންޓުގައި އެ އޮތީ، ސިޓީގެ ދެވަނަ ޕޮއިންޓުގައި ވޭތުވެދިޔަ ފަސް އަހަރު އެސް.ޓީ.އޯއިން ގަނެފައިވާ ބޭހާއި
މެޑިކަލް ސަޕްލައިސްގެ އެހެނި ހެން އެއްޗެހީގެ ތެރެއިން މުއްދަތު ހަމަވިއިރު ނުވިކި ހުރި އެއްޗެހީގެ ތަފްސީލު. ދެން
އޭގައި އެކިއުޕްމަންޓު އެންޑް ސްޕެއާގެ ގޮތުގައި 18 ،17 ،16 ،15 ،2014 އެބައިން ފަސް އަހަރު. އޭގެ
ހޮސްޕިޓަލް ކޮންސިއުމަބަލްސް، ލެބް ކޮންސިއުމަބަލްސް، ފާމަކިއުޓިކަލްސް، ޓޯޓަލް 2014 ގައި އިނީ 2.6 މިލިއަން
ރުފިޔާގެ އެއްޗެހި. 2015 ގައި 1.7 މިލިއަން. 6 ،2016... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ކުޑަވެފައި 2.9
މިލިއަން. ދެން އޭގެ ސަބަބެއް ކަމުގައި އެ ބޭފުޅުން ފާހަގަކޮ ށްފައިވާ ކަންތައްތަކީ ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ
ފާހަގަކުރެއްވި ކަންތައްތައް. މުޅި ރާއްޖޭގެ ކަންކޮޅުތަކުގައި ބޭސްފިހާރަ ހަދައިގެން އެ ބޭނުންވާ އެއްޗެ ހިތައް
ގެނައުމުގެ ތެރޭގައި އެ ބޭފުޅުންނަށް ގެއްލުންވެފައި ހުރި ކަމެއް ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންނަމަވެސް، 2018 އަށް
އޭގައި އެ ބޭފުޅުން ފާހަގަކުރަނީ 2018 ވަނަ އަހަރަށް އުކާލަން ޖެހުނު ބޭހުގެ އަދަދު ކުޑަކުރެވުނީ އެސް.ޓީ.އޯއަށް
ބޭސް ގަނެވޭނެ ގޮތްތަކާއި ސްޓޮ ކް ބެލެހެއްޓުމަށް ހަރުދަނާ އުސ ލުތަކުގެ ތެރެއިން މަސައްކަތްކު ރެވިގެން އެގޮތުން

އެންމެ ގިނައިން ވިކޭ ބޭހުގެ ބާވަތްތައް ވަނީ ސީދާ ބޭސް އުފައްދާ ކުންފުނިތަކުން ގެނެވެން ފަށާފައި ކަމަށް. އަދި
އެސް.ޓީ.އޯގެ ފާމަސީތަކަށް އެއް ފަހަރާ ގަނެވޭ ބޭހުގެ އަދަ ދު ކުރީގެ ޑިމާންޑު އަދި ސްޓޮކުގައި ހުރި އަދަދަށް
ބަލައިގެންވަނީ ކޮންޓްރޯލްކުރެވިފައި ކަމަށް. އަދި ނުވިކޭ ބޭހާއި މުއްދަތު ހަމަވާ ބޭސްތައް ދުރާލާ ދެނެގަތުމަށް
އެސް.ޓީ.އޯގެ އިންވެންޓްރީ މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމްގެ ތެރެއިން ގެނެވޭނެ ގޮތަށް ބެޗް މެނޭޖްކުރަންވަނީ ފަށާފައި
ކަމަށް. 2018ގައި އެކަން ފަށަ އިފި. އެހެންވީމާ، އޭގެ ފަހުން އެ އިނީ ކުޑަވެފަ. އޭގެ ކުރިން 17 ،2016 ގައި
އެކަމެއް ނުކުރޭ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއި ރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! މިއީ އަޅުގަނޑު ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުން ކުޑަކޮށް މި ބަދަލުކޮށްލަން އަޅުގަނޑު
އެބަ ގަސްދުކުރަން. އަދި އިތުރަށް އަޅުގަނޑު މީތި ކިޔާލީމަ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ހަމަ މީގައި ހަމަ ބޮޑުކޮށް
އިހުމާލުވެފައި އޮތް ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ އެސް.ޓީ.އޯއިން އަންގަން މި ކަންތައްތައް ކޮށްފައި
ހުރި ފަރާތްތައް ރަނގަޅަށް ތަޙުޤީޤުކޮށް ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމަށް މި ކޮޅުން ކޮމިޓީން ދަންނަވަން އެ ބޭފުޅުންނަށް. އެއީ
ހަމަ ޔަޤީނުން ވެސް މި އިނދީ އިހުމާލުވެފައި އެއަކު ޝައްކެއް ނެތް. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައް ކޮށް...
(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ގެ އްލުންތަކެއް ވެސް. އެހެންވީމާ، އެ ފަރާތްތަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅަން ދެންނެވުމަށް
އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އެސް.ޓީ.އޯއަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި އެސް.ޓީ.އޯއިން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއަށް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ ވަރަށް ގިނަ އަދަދަކަށް އިކުއިޕްމަންޓްސް އެން ޑް
ސްޕެއާރސް. ހޮސްޕިޓަލް ކޮންސިއުމަބަލް، ވެބް ކޮމްސިއުމަބަލް، ފާމަކިއުޓިކަލްސް މި ހުރިހާ 2014 ވަނަ އަހަރުން
ފެށިގެން 2018 ވަނަ އަހަ ރާ ހަމައަށް ގެނެއްސަ ހުރި ތަކެތި މިއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮޅުގައި ތިބެގެން މި
ކޮމިޓީއަކުން އަޅުގަނޑަށް ހިއެއް ނުވޭ މީގެން އެއްވެސް އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދަން ބޭނުންވާ މަޢުލ މާތުތައް
ފެންނާނެހެނެއް. މީގައި ފެންނާނީ މި ގެނެއްސަ ހުރި އިކުއިޕްމަންޓްސްތައް ސްޕެއާރ ޕާޓްސްތައް ކޮންތަންތާކަ ށް
ވިއްކާފައި ހުރި އެއްޗެއްތޯ؟ ވަރަށް ގިނަ އަދަދަކަށް މީގައި އެބަ އުޅޭ ގިނަވެ މަދުވެ އުނިނުވާ ބައިތަކެއް. މީގައި މި
އިކުއިޕްމަންޓްސް ކޮން ހޮސްޕިޓަ ލަކަށްތޯ ގެނައީ. މީގައި މި ހޮސްޕިޓަލް މި ކޮންސިއުމަބަލް ކޮންތަންތާކަށްތޯ ވިއްކީ.
މި ބަލައިގެން ނ ނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުވެސް ފެންނާނެ މި މަޤްޞަދު... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި)

މުއްދަތު ހަމަވީމަ އުކާލާ ވާހަކައެއް އެބަބުނޭ. މިއީ މި ކަމާ ބެހޭ ދިރާސާއެއް ކޮށްގެން ނ ނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މި އެއް ނުހޯދޭނެ. މިއީ ވަރަށް ބައިވަރު އެތައް މިލިއަންމިލިއަން ރުފިޔާއެއްގެ އެއްޗެ ހީގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި
ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، މި ހޯދޭނެ ގޮތެއް، މި ބެލޭނެ ގޮތެއް މި މަޖިލިސް އިދާރާއިން ނަމަވެސް ނުވަތަ ކޮންމެވެސް
އެހެން ގޮތަކަށް ނަމަވެސް މިކަމާ ބެހޭ ފަންނީ ތަޖުރިބާކާރެއްގެ އެހީއާ އެކު ނަމަވެސް މިކަން ހޯދަން ނުވަތަ ފުލުހަށް
ހުށަހަޅައިގެން ނަމަވެސް މި ކަންތައް ބެލޭނެ ގޮތެއް އަޅުގަނޑު މެން އެބަ ހޯދަންޖެހޭ. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ..ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރުގައި މިއަދު އެސް.ޓީ.އޯގެ މެނޭޖްމަންޓުން، އައު މެނޭޖްމަންޓުން
ހަމަ ސީދާ ކަނޑައެޅިގެން ވަރަށް ބޮޑެތި ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅާފައި ހުންނަންޖެހޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބ ލުކުރަން. އެ އީ
2015 ވަނަ އަހަރު 1.7 މިލިއަން، 2016 ވަނަ އަހަރު 6.7 މިލިއަން، 2017 ވަނަ އަހަރު 8.6 މިލިއަން. މި
ކިޔަނީ ގާތްގަނޑަކަށް 25 މިލިއަން ރުފިޔާގެ މުދާ އެތެރެކޮށްފައި އެ މުއްދަތު ހަމަވީ އިރުގައި ވެސް ނުވިކިހު ރި
މުދަލުގެ ވާހަކަ. އެއީ ފައިސާގެ ވާހަކަ. ގައިމު ކޮންމެވެސް މީހަކު މި އެއްޗެހި އެތެރެކޮށްގެން މިކަމެއް ކުރީމަތާ މި
އެއްޗެހި އެތެރެވެގެން މިކަން ހިނގާފައި އޮންނާނީ. މިއީ ހިސާބުތަކަށް ބަލާއިރުގައި އެބަ ފެނޭ 2015 ވަނަ އަހަރު
6.2 މިލިއަން ރުފިޔާ، 2016 ވަނަ އަހަރު 5.7 މިލިއަން، 2017 ވަނަ އަހަރު 6.7 މިލިއަން، 2018 ވަނަ އަހަރު
8.1 މިލިއަން ރުފިޔާގެ މުދާ އެތެރެ ކުރި ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، މިއީ 30 ،20 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ.
ދައްކާއިރުގައި އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ އަޅުގަނޑު... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) އޭ.ސީ.ސީއަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ
ޓައިމް ލިމިޓެއް ކަނޑައަޅަން. މިސާލަކަށް 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި މައްސަލަ ބަލާފައި އެއަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ
ފަރާތްތަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅަން އޭ.ސީ.ސީއަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޙަ ވާލުކުރަމު. އޭ.ސީ.ސީގެ ޒިންމާގެ ތެރެއިން
މެންޑޭޓްގެ ތެރެއިން އެތައް ކަމެއް ބައްލަވަމުން އެ ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ، އެހެންނަމަވެސް، މިފަދަ ބޮޑު
އިހުމާލެއް ވެފައި މި ވައްކަން، މި ޖަރީމާ ހިންގި މީހުން އަދިވެސް އެތާ ބައިތިއްބައިގެން އެކަން އެހެން ކުރަން
ފުރުޞަތު ދީގެން ތިބުމަކީ މި ކޮމިޓީގެ މެންޑޭޓަށް މި މަޖިލީހަށް މި ސަރުކާރަށް އަޅުގަނޑަކަށް ހިޔެއްނުވޭ
ބަހައްޓައިގެން ތިބެން ފަސޭހަ ކަމަކަށްވާންޖެހޭނެހެނެއް. ހަމަ ވަގުތުން ވަގުތަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ކަމަކަށްވާތީވެ
އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ އޭ.ސީ.ސީއަށް މި މައްސަލަ މިއަދުން މިއަދަށް އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓް ނިންމައި އޭ.ސީ.ސީއާ މި
ޒިންމާ ޙަވާލުކޮށް 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި މައްސަލަ ބަލަ އި ނިންމާ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައަށް ރިޕޯޓް ފޮނުވުން.
އަދި ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ފަރާތްތަކާ ދޭތެރޭގައި ފިޔަވަޅު އަޅަން އެ ފަރާތަށް އެންގުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު.
ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއީ މައްސަލައި ގެ ބާވަތުން އަޅުގަނޑުމެން އެ... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރުގެ
ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރަން.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެ ވުން:
އެހެންވީމާ، މިހާރު އިތުރު ހުށަހެޅުމެއް އެބައޮތްތޯ؟ މިހާރު ނިހާދުގެ ހުށަހެޅުން ބަދަލުކުރެއް ވީ 14 ދުވަސް ތެރޭގައި
އޭ.ސީ.ސީއަށް މި މައްސަލަ ބަލައި ނިންމުމަށް. ނިންމާފައި ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ފަރާތްތަކާއިމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް.
ދެން އޭގެ ކޮޕީއެއް، އޭގެ ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ވެސް ފޮނުވުމަށް. އެއަށް ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޢަބްދުاله ވަޙީދު ތާއީދުކުރެއްވި. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން. ނިހާދުގެ
ހުށަހެޅުން. އޭ.ސީ.ސީން މައްސަލަ ބަ ލައި ތަޙުޤީޤުކޮށް 14 ދުވަސް ތެރޭގައި ނިންމާފައި މިކޮޅަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި
އަދި މިކޮޅަށް ވެސް އެ ރިޕޯޓް އެންގުން. އިއްތިފާޤުން ފާސްވެއްޖެ. އެ މައްސަލަ މިހާހިސާބުން މި ނިމުނީ. ދެން
އޮތީ އެހެނިހެން. އެހެނިހެން އަށް 10 މިނިޓު އިނގޭތޯ. މީގެ މާފަންނު މެދު ދާ އިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ކުރީގައި އެދިފައި އޮންނާނެ އެހެނިހެން ތެރޭގައި ދަންނަވާލަން ސްޓެލްކޯ އެމް.ޑީގެ މުސާރައާ ބެހޭ
ގޮތުން ސުވާލުކުރީމާ އެދު ވަހު ކޮމިޓީގައި ޖަވާބެއް ނުދެއްވާ. ދެން މަޖިލިސް އިދާރާއިން ވެސް ތަކުރާރުކޮށް އަންގާފަ.
އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ މަޢުލ މާތު ލިބޭ. އެހެންވީމާ، މިކަން މުޤައްރިރުގެ ސަމާލު ކަމަށް ގެނައުމަށް ޓަކައި
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ. ދެން އެހެނިހެން ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ބަ ލަންޖެހޭ...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ސްޓެލްކޯ އަޅުގަނޑު މިއަދު ބަލާނަން ދެން ގަވާއިދުގައި އޮންނަނީ ކޮންކޮން ފިޔަވަޅެއް އެޅުންތޯ. އަލުން އަނެއްކާ
ދަންނަވަންތޯ ޖެހޭނީ ނ ނީ ކިހިނެއްތޯ ހަދަންޖެހޭނީ. އެ އޮންނަ ޕްރޮސީޖަރގެ ތެރެއިން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކުރާނީ.
ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް.
ނައިފަރު ދާއި ރާގެ މެންބަ ރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށްބޮޑަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރުޞަތަކަށް މި އެދުނީ ތޮއްޑ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ގެ
ވާހަކަފުޅުގައި ވަރަށް މުހިންމު ވާހަކަފުޅެއް ވިދާޅުވެއްޖެ. އެކަމަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވާ މީޓިންގ
ނިންމާލައްވާތީއާ އެކީގައި. އެއީ މި ޕަޓިކިއުލާ ރ ބޭސް މި ލިސްޓްކުރެވިފައި ނެތީމަ އެއީ...)ރެކޯޑިންގގެ އަޑި
ކެނޑިފައި(ތި ވިދާޅުވި ވަކި މުއްދަތެއް. މިހާރު މި ބަލި ނެތީތޯ ރާއްޖޭގަ އި. މިހާރު މީތި އެތެރެ ނުކުރަނީތޯ މި
ބޭސް. އެއީ ހަމަ އުފެދޭ ސުވާލެއް އަޅުގަނޑު ވެސް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މީގައި ޖެހިފައި އިންނަ މައްސަލައަކީ އަޅުގަނޑު މި މައްސަލަ އެކީ ކިޔާފައި އިނީމަ މި ބޭސް ޑޮކްޓަރުން
ޕްރިސްކްރައިބް ކުރަނީ 10 މިލިގްރާމާއި 20 މިލިގްރާމް. ދެން ކޮންމެވެސް ބޭފުޅަކު އެސް.ޓީ.އޯގައި އިނދެގެން
މާމޮޅު ޚިޔާލެއް ދެއްވައިގެން ނ ނީ އެހެން ގޮތަކަށް މި މާމޮޅު ކަމެއް ނ ނީ މާމޮޅު ވިޔަފާރިއަކަށްވެ ގެން ކޮންމެވެސް
ގޮތެއްގެ ސަބަބުން 40 މިލިގްރާމް ގެނައީ. ގެނެސްގެން ބޭސް ފިހާރަތަކަށް ލައިގެން ޑޮކްޓަރުންނަށް އެންގީމަ
އެއްވެސް ޑޮކްޓަރަކު 40 މިލިގްރާމް ޕްރިސްކްރައިބެއް ނުކުރައްވާ. ރެކޮމަންޑޭޝަނަކީ 10 އާއި 20 އާ. އެހެންވީމާ،
40 އެތި ހަމަ ހުންނާނީތާ ނުވިކި. ދެން ގެނައި އެއްޗެހި، 2016 ގައި ގެނައި އެއްޗެހި 2018 ގައި
އެކްސްޕަޔަރ ވީމަ ހަމަ އަނެއްކާ އޭގެ 1 މިލިއަން. 1.1 މިލިއަން ޓެބްލެޓް އަނެއްކާ 2018 ގައި އޯޑަރު ކުރީ. އެކަން
އެނގި ތިބެ. އެހެންވީމާ، އެއީ އެކަން ވެފައި އިން ގޮތަކީ. ދެން މިކަން ތަޙުޤީޤުކުރާއިރު އޭގެ ތެރެއިން މިކަން
ސާފުވެގެންދާނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. އިސްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދަންނަވަން ބޭނުންވާ މައްސަލައެއް އެބައޮތް އިނގޭތޯ. އެމް.އައި.ޓީ.ޑީ.ސީއާ ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް. މީގެ 2
މަހެއްހާ ދުވަސް ކުރިން އަޅުގަނޑު ކާށިދ އަށް އަމިއްލަ ބޭ ނުމެއްގައި ކުރި ދަތުރެއްގައި އިނގޭތޯ. އެ ކާށިދ ގެ

ކައުންސިލުން އެދިވަޑައިގެން އަޅުގަނޑު ދިޔައިން ބައެއް ސައިޓްތައް ބަލާލަން ސަރުކާ ރާ ގުޅުންހުރި. ދެން މީގައި
ތެރޭގައި އެމް.އައި.ޓީ.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ކާށިދ ގައި އަޅަން ފަށާފައި ހުރި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ވެސް އެ
މައްސަލަތައް ބަލަން ވެސް ބެލި ކަންނޭނގެ އިނގޭތޯ. އަޅަން ފަށާފައި ހުރި ގެސްޓްހައުސް ޢިމާރާތެއް އެބަހުރި.
ދެން ޢިމާރާތް އެޅުމަށް ޓަކައި އެތަނަށް ގެންގޮސް ހުރި ވަރަ ށް ބައިވަރު ކޮންޓެއިނަރތަކުގެ މުދާ އެބަހުރި އިނގޭތޯ.
ދެން އޭގެން އެއްވެސް ކޮންޓެއިނަރއެއްގެ މިދެންނެވީ ތަޅެއް ނެތް. ދެން އެ ހުރި ގުދަނެއްގެ ވެއްޖިއްޔާ ގުދަނެއްގެ
ދޮރުފަތެއް ވެސް ނެތް އިނގޭތޯ. އެހެން އެކަން އޮތުމުގެ ސަބަބުން ރަށުގެ އެކިއެކި މީސްމީހުންނާއި ރަށަށް އަރާ
ފައިބާ މީހުންނާ އެމީ ހަކު ބޭނުންވާ އެއްޗެއް ގެންގޮއްސަ ހުރީ އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދިޔައިރު...
(ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ހު ރިހާ ގުދަންތަކުގައި ވެސް. އެހެންވީމާ، މިދެންނެވީ ސަރުކާރު ކުންފުންޏެއްގެ
އެއްޗެއްސޭ މިއީ. މިލިއަން ރުފިޔާގެ އެއްޗެހި އެތާނގައި އެ ހުރީ އިނގޭތޯ. އޭގެ އިތުރުން ހަމަ ކާށިދ ގެ ވަލު
ތެރޭގައި ގާތްގަނޑަކަށް ބުނާނަމަ 10 ވަރަކަށް ކޮންޓެއިނަރ އެބަހުރި 40 ފ ޓުގެ. އެ މުދަލަކީ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ
ގޮތުގައި ރަށުގެ ކައުންސިލުން މަޢުލ މާތު ދިން ގޮތުގައި އުމަރު ނަސީރުގެ ހޯމް މިނިސްޓަރުކަމުގެ ދަށުގައި ޖަލެއް
ހެދުމަށް ޓަކައި އެ ރަށަށް ގެންގޮއްސަ ހުރި ސާމާނު އެއީ އިނގޭތޯ. މީގެން އެއްވެސް ކޮންޓެއިނަރެއްގައި ނެތް
ތަޅެއް. މީގެ ބައެއް ކޮންޓެއިނަރުތަކުގައި އެބަހުރި ސައުންޑް ޕްރ ފް ޖަނަރޭޓަރުތައް އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު އެ
މުދަލުގެ ފޮޓޯ ވެސް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ނަގައިގެން އައީ. މިހިރީ ޖަނަރޭޓަރުތައް. ވަލުގެ ގަސްތަކާއި އެއްޗެ ހި ވެސް
އޭގެ ތެރެއަށް ވަދެ ނިމިފައި އެހެރީ އިނގޭތޯ. އަ އު ހަމަ ބްރޭންޑް ނިއު ޖަނަރޭޓަރ ސިސްޓަމްތަކާއި އަދި ޖަލެއް
ހަދަން ބޭނުންވާނެ ހުރިހާ އާލާތެއް އެބަހުރި އިނގޭތޯ. އޭގެ ތެރޭގައި ހަމަ ޖިޕްސަން ބޯޑާއި ޕްރޮޓެކްޝަން
ވަޔަރުތަކާއި މިކަހަލަ ހުރިހާ ސާމާނެއް އެބަހުރި އެގްޒޯސް ސިސްޓަމްތަކާ ހުރިހާ އެއްޗެހި އިނގޭތޯ. މި އެއްޗެހި
ތެރެއިން ވެސް ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ ކަހަލަ، ގެ ނިންމާލަން ބޭނުންވާ ކަހަލަ ކަރަންޓު ވަޔަރިންގ އާއި ސޮކެޓާއި
މި އެއްޗެހި ވިއްޔާ ހުރީ ގެންގޮއްސަ އިނގޭތޯ. އެއްވެސް ހުރިހާ ކޮންޓެއިނަރތައް ހުރީ ހުޅުވާފަ. ދޮރުތައް ހަމަ
ބޮޑުކޮށް ހުޅުވާފައި ހުރީ. ފެން ވަދެގެން ދަނބަރުޖަހާ އެއްޗެހި ދަނބަރުޖަހާފައި ހުރި. އަޅުގަނޑު މި ދައްކަނީ
ގާތްގަނޑަކަށް ފަންސާހަކަށް، ހައްދިހަ ވަރަކަށް މިލިއަން ރުފިޔާގެ ސާމާނުގެ ވާހަކަ އިނގޭތޯ. ވަލު ތެރެއަށް
އުކާލާފައި ހު ރި ދައުލަތުގެ މުދަލުގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް މީހަކު އެއާއި ޙަ ވާލުވާންޖެހޭނެ
ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އެހެންވީމާ، މި ކޮމިޓީގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންޑޭޓުގެ ތެރޭގައި އެމް.އައި.ޓީ.ޑީ.ސީ އެބަ
ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ، އެމީހުންގެ މުދާ ވެސް އެތަނުގައި އެބަހުރި. ހަމަ އެއާއިއެކީގައި ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީގެ
ބެލުމުގެ ދަށުން މި ރަށަށް ގެންގޮއްސަ ހުރި މުދަލު ގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތު ގެ
މުދާ ރައްކާތެރިކުރާ ބަޔެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަންޖެހޭ ވާހަކަ ކަންނޭނގެ. ކޮމިޓީގެ ތާރީޚަ ށް
ޓަކައި އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ވާހަކަ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅަން.

ރިޔާސަތުން ވާ ހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އެމް.އައި.ޓީ.ޑީ.ސީ... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ވިސްނުންފުޅަކީ ކޮބައިތޯ ޢަމަލު ކުރައްވާ ގޮތަކީ
ކޮބައިތޯ ސާފުކޮށްފައި ދެން އަޅުގަނޑު އެ މައްސަލަ އެޖެންޑާކުރަން. އަޅުގަނޑު ސިޓީއަކުން ދަންނަވާނަން
އެމް.އައި.ޓީ.ޑީ.ސީ. ދެން އަޅުގަނޑު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަށް ތި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވަންޖެހޭނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ހޯމް މިނިސްޓްރީގެ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ މެންޑޭޓުން ބޭރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދެން އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަށް އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާލަން. އޭރުން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ މެދުވެރި ކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
އެ މައްސަލަ ބެލޭނެ. ހޯމް މިނިސްޓްރީގެ އެ ޖަލުގެ ކަންތައް ތަކުގައި. އެއީ އޭރުގެ ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީ މިހާރުގެ
ޕްލޭނިންގ މިނިސްޓްރީގެ ދަށު ގައި އެއްޗެހިވާނެ ކަމަށް އަދި ދައުލަތުގެ މުދަލެއް ވެއްޖިއްޔާ ނ ނީ ފިނޭންސް
މިނިސްޓްރީން، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކޮންމެ ދިމާއަކަށް ދިޔަޔަސް ބެލޭނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ބެލޭނެ ކަމަށް
އަޅުގަނޑު ދަނީ. މިހާރު 10 މިނިޓު ހަމަވެއްޖެ. ފަހު ފުރުޞަތު ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ކޮމިޓީގައި އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ ގެންނަން މިކޮޅަށް
ޝެޑިއުލްކުރި ޝެޑިއު ލް... (ރެކޯޑިންގގެ އަޑި ކެނޑިފައި) ވީހާ ވެސް އެންމެ އަވަހަކަށް މިކޮޅަށް ގެނެސް އެއީ
އެންމެ ބޮޑެތި ޚިޔާނާތްތައް ވެފައި ހުރި ކުންފުނިތައް. އެހެންވީމާ، އެ ކުންފުނިތަކުގެ މިހާރު ހުރި ހާލަތާއި،
ކޮންކަމެއްތޯ ރަނގަޅުކުރެވުނީ އެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޓަކައި ކުންފުނީގެ ބޯޑާއި މެނޭޖްމެންޓުގެ ބޭފުޅުން މިކޮޅަށް
ހާޒިރުކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ދެން އަދި ސްޓެލްކޯއާ، މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ
ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމުގެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އަދި ސްޓެލްކޯއަށް އަދި އިތުރަށް ކޮމިޓީއަށް ގެނައުމަށް.
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ނުލިބޭނެ ބޭނުންވާ ވަރަކަށް މަޢުލ މާތު މާލޭ ގައި ކަރަންޓް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޔަޤީން
ނުކުރެވޭ މި ހ ނު މ ސުމަށް އަންނައިރުގައި ރަނގަޅަށް ކަރަންޓް ދެވޭނެ ކަމަށް ޔަޤީންކަމެއް އަދި ނެތް. އެހެންވީމާ ،
އެ ސްޓެލްކޯ އަދި އެބަޖެހޭ ހާޒިރު ކުރެވެން ކޮމިޓީއަށް އަދި އިތުރަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ޕީ.އެސް.އެމު ން
ވެސް ހާޒިރުކުރަން މަސައްކަތްކުރިން. އެދުވަހު ވެސް ކަންދިމާކުރި ގޮތުން ޕީ.އެސް.އެމް މިކޮޅަށް ނުގެނެވި މިދިޔައީ.
އެހެންވީމާ، އަދި އިތުރަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން ޕީ.އެސް.އެމުން ވެސް މިކޮޅަށް ގެންނަން. ހާޒިރުކުރުމަށް. އެއީ
ޕީ.އެސް.އެމްގެ މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިންގާފައި ހުރި ކޮރަޕްޝަންގެ ބައެއް ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ ވެ ސް
އަޑުއިވޭތީއާއެކު. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެނިހެންގެ ތެރެއިން އަންނަ ކަން އެޖެންޑާކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެން ގޮތްތަކެއް ނިންމާނީ. އާދެ! އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ
އަޅުގަނޑުމެން؛ އާދެ! ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު. ފަހު ފުރުޞަތު އިނގޭތޯ.
ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ މުޤައްރިރު ކައިރިން ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވީ މުޤައްރިރުގެ ވާހަކަ އިގައި ފާހަގަކޮށްފި އެއްކަލަ
އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުނުކުރާ ކުންފުނިތައް ހުރިކަމާއި ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަޔަކާއި ޢާއްމުކޮށް މި
ބައްދަލުކުރެވެނީ. އެހެންވީމާ، މުޤައްރިރުގެ ވިސްނުމަކީ ކޮބައިތޯ އަޅުގަނޑުމެންނާ ބައްދަލުނުވާ ކުންފުނިތަކާ އެކުގައި
ބައްދަލުކުރުމުގެ ޕްލޭނެއް. އެއީ ވަރަށް މުހިންމުހެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ކުންފުނިތައް ވެސް މިހާރު އަހަރެއްވިއިރު
ހިނގަމުންދާ ގޮތް ބެ ލުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަގުތުވާވަރަކުން އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށް ގެންދާނަން. މިހިސާބުން މިއަދުގެ ބައްދަލުވުން ނިމުނީ.
ވަރަށްބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.
____